

*Ochrona najmłodszych przed pornografią
dostępną za pośrednictwem usług Premium Rate
- Poradnik Prezesa UKE.*

Co to takiego usługa SMS/MMS Premium Rate?

Usługi Premium Rate, czyli **usługi o podwyższonej opłacie**, wśród których wyróżniamy usługi: **SMS-y Premium Rate**, **MMS-y Premium Rate** i **Głosowe Usługi Specjalne**, realizowane są w oparciu o tzw. „numery specjalne”. Te specjalne numery to wykorzystywana najczęściej przez **dostawców usług o podwyższonej opłacie** charakterystyczna dla tego rodzaju połączeń i usług numeracja zazwyczaj cztero- lub pięciocyfrowe numery SMS/MMS zaczynające się od cyfry 7 np.: **71XX(X)** lub od cyfry 9 np. **95XX(X)**, a dla połączeń głosowych wg schematu: **70X-XXX-XXX**, np.: 702-XXX-XXX lub skrócone numery poprzedzone gwiazdką np. ***7XXXX**, gdzie (X) oznacza dowolną liczbę.

Szczegółowe informacje na temat opłat za usługi SMS/MMS Premium Rate, **dostawcy usług telekomunikacyjnych** (operatorzy) określają w *Cennikach świadczenia usług telekomunikacyjnych*. Ponadto informacje na temat opłat za usługi Premium Rate, **dostawcy usług o podwyższonej opłacie** udostępniają na stronach internetowych lub w innych publikacjach, w których zamieszczają informacje na temat świadczonych przez siebie usług.

Mechanizm działania usług SMS/MMS Premium oraz obrazowe przedstawienie informacji na temat tego **jak rozpoznać cenę SMS/MMS Premium Rate**, prezentujemy w filmie edukacyjnym, który znajdą Państwo na naszej stronie internetowej www.cik.uke.gov.pl, link: <http://www.cik.uke.gov.pl/smsy-premium-rate-14774>.

Usługi Premium Rate co do zasady wykorzystywane są do tzw. mikropłatności (np.: płatności za gry on-line, płatności za uzyskanie dostępu do pełnych wersji artykułów, dokumentów, serwisów ogłoszeniowych dostępnych poprzez

strony www., płatności za zamawiane usługi VOD (video na żądanie) czy płatności za realizację zakupów on-line typu: muzyka, oprogramowanie), ale również do brania udziału w różnego rodzaju loteriach, konkursach jak również akcjach charytatywnych czy zamawiania dostarczania określonych płatnych treści poprzez tzw. subskrypcje (np. serwisu giełdowego, pogody czy horoskopu).

Zagrożenia?

Niestety, tak jak w przypadku różnego rodzaju usług, tak w przypadku usług Premium Rate występują zagrożenia, w szczególności jeżeli chodzi o dostęp do treści uzyskiwanych za pośrednictwem tych usług.

„Usługi Premium Rate to nie tylko łatwy i prosty sposób dostępu do informacji czy rozrywki ale również zagrożenia, na które pragnę zwrócić Państwa uwagę. Niniejszy poradnik kierowany jest do rodziców i opiekunów dzieci korzystających na co dzień z telefonów i innych urządzeń mobilnych, aby uświadomić im zagrożenia związane z korzystaniem z usług Premium i uczulić ich, by zwracali szczególną uwagę na to, z jakich usług korzystają i do jakiego rodzaju treści uzyskują dostęp ich pociechy” – Magdalena Gaj, Prezes UKE.

Usługi Premium, poza ich podwyższonym kosztem realizacji np. 25 zł netto za jednego SMS-a, nie są niebezpieczne, niebezpieczne są natomiast treści, które w ten sposób można pozyskać. Za pośrednictwem usług Premium Rate możemy bowiem uzyskać dostęp do różnego rodzaju treści oferowanych przez dostawców tych usług, w tym do treści erotycznych, pornograficznych. W dzisiejszych czasach z telefonu komórkowego, za zgodą lub wiedzą rodziców/opiekunów korzystają coraz młodsi użytkownicy, dzieci. Oczywistym jest zatem, że niekontrolowane korzystanie z usług Premium Rate (do korzystania, z których nie jest konieczne posiadanie szczególnych zdolności czy umiejętności technicznych), może być niebezpieczne, co więcej uzyskany w ten sposób dostęp do nieodpowiednich treści, może stanowić dla najmłodszych istotne zagrożenie.

Prezes UKE zwraca uwagę na fakt, że **brak blokady usług Premium Rate w telefonie** dziecka, to łatwy sposób uzyskania przez młodego użytkownika, dostępu do nieodpowiednich dla jego wieku treści. Łatwo wyobrazić sobie bowiem sytuację, w której młody użytkownik, skuszony reklamą, zaciekawiony ogłoszeniem w gazecie, wyśle SMS-a Premium Rate lub wykona połączenie głosowe na numer specjalny i w ten sposób uzyska dostęp do nieodpowiednich dla jego wieku treści np. pornograficznych: otrzymując zdjęcie (MMS-a)

z rozneglizowanymi aktorkami lub otrzyma SMS-a z kodem dostępu do serwisu internetowego dla dorosłych.

Jak kontrolować dostęp do usług Premium Rate i nieodpowiednich treści w ten sposób pozyskiwanych?

W obecnych czasach, z uwagi na szybko rozwijający się rynek telefonów komórkowych, w szczególności smartfonów, które zrewolucjonizowały rynek telefonów komórkowych, a które w połączeniu z internetem mobilnym umożliwiły praktycznie każdemu, w tym najmłodszym użytkownikom dostęp tak do sieci, jak również różnego rodzaju usług, rodzicom i opiekunom dzieci bardzo trudno jest kontrolować to, z jakich usług i z dostępu do jakiego rodzaju treści korzystają ich dzieci.

Rozwiązanie? Nie ma rozwiązania idealnego, bowiem nie jest możliwe zablokowanie istniejących, w szczególności w sieci internet, nieodpowiednich i pornograficznych treści. Jedno z rozwiązań to rozwiązanie oparte na kontroli dostępu i zapobieganiu dostępu do nieodpowiednich i pornograficznych treści za pośrednictwem usług Premium. Tym rozwiązaniem jest **BLOKADA USŁUG PREMIUM RATE**.

Blokada usług Premium Rate

Zgodnie z przepisami **ustawy Prawo telekomunikacyjne (art. 64a)** dostawca publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej (nasz operator) zobowiązany jest **na nasze żądanie do nieodpłatnego blokowania połączeń wychodzących na numery usług o podwyższonej opłacie oraz połączeń przychodzących z takich numerów.**

Jak zablokować? To bardzo proste, wystarczy, że skontaktujemy się z naszym operatorem np. telefonicznie lub udamy się do najbliższego punktu obsługi i zgłosimy żądanie założenia takiej blokady na numerze telefonu, który użytkuje nasze dziecko. Jeżeli korzystamy z internetowego serwisu obsługi, możemy taką blokadę założyć samodzielnie lub złożyć dyspozycję na aktywację takiej blokady.

Dosłownie kilka chwil wystarczy, aby zablokować naszemu dziecku możliwość korzystania z usług Premium Rate i w ten sposób uchronić je przed możliwością

uzyskania dostępu do nielegalnych i pornograficznych treści, a nas przy okazji przed wysokimi rachunkami za korzystanie przez dziecko z usług Premium.

Czy blokada rozwiązuje całkowicie problem z dostępem do nieodpowiednich i pornograficznych treści?

Niestety nie. Założona **blokada na usługi Premium Rate blokuje wyłącznie możliwość korzystania z usług Premium Rate** i gwarantuje, że z numeru telefonu danego użytkownika nie będzie możliwe wysyłanie SMS-ów, MMS-ów Premium Rate, które w przypadku nieodpowiednich i pornograficznych treści służą zamawianiu i uzyskiwaniu do nich dostępu.

Blokada usług Premium Rate nie blokuje innych sposobów dostępu do nieodpowiednich treści np. poprzez strony www. Należy pamiętać, że tak popularne wśród dzieci i młodzieży smartfony, umożliwiają dostęp do internetu, a w tym do stron www., które mogą prezentować i zawierać nieodpowiednie i pornograficzne treści. Aby uchronić najmłodszych i ograniczyć im dostęp do tych treści za pośrednictwem sieci internet w telefonie, tablecie, laptopie, komputerze najlepszym, na chwilę obecną rozwiązaniem jest wykorzystywanie przez dorosłych, udostępnianych przez dostawców usług lub firmy wyspecjalizowane w zakresie tworzenia szczególnego oprogramowania (pakietów bezpieczeństwa), rozwiązań takich jak programy komputerowe typu: „kontrola rodzicielska”, tj. filtry treści, strażnicy, opiekunowie dostępu, kontrolerzy treści na tych urządzeniach, z których korzystają dzieci. Oprogramowanie typu „kontrola rodzicielska” pozwala rodzicom, opiekunom blokować dostęp do stron pornograficznych oraz innych niestosownych materiałów na użytkowanym przez dziecko urządzeniu. Programy te pozwalają również ograniczać czy wręcz blokować, tak wyświetlanie treści, jak również korzystanie z konkretnych programów oraz ustawiać limity czasowe, w których dzieci mogą logować się np. do komputera.

„Jeżeli chodzi o blokowanie najmłodszym dostępu do nieodpowiednich treści, kluczową rolę w tym procesie odgrywają rodzice i opiekunowie, bowiem dzieci same sobie granic nie ustalą. Kwestia dotycząca blokowania i zapobiegania dostępu najmłodszym do nieodpowiednich treści, biorąc pod uwagę wpływ, jaki te treści mogą mieć na późniejszy rozwój dziecka, w mojej ocenie jest szczególnie ważna i nie może być bagatelizowana.” – Magdalena Gaj, Prezes UKE.

Dostawcy usług, oferujący programy kontroli rodzicielskiej, uniemożliwiające dostęp osób nieletnich do treści przeznaczonych dla osób dorosłych (programy: filtrujące, kontroli dostępu) i otrzymali **certyfiakat Prezesa UKE** (<http://www.uke.gov.pl/wreczenie-certifikatow-prezesa-uke-na-2015-rok-15288>) w kategorii „**Bezpieczny Internet**” na rok 2015 to: **Orange Polska S.A.** z usługą „[Kontroli Rodzicielskiej](#)” i **UPC Polska Sp. z o.o.** z usługą „[Pakiet Bezpieczeństwa UPC](#)”.

Gdzie szukać pomocy? Przydatne adresy i telefony.

1. **Dyżurnet.pl** - zespół ekspertów Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej, punkt kontaktowy do zgłaszania nielegalnych treści w internecie. Kontakt:
 - e-mail: info@dyzurnet.pl
 - formularz zgłoszeniowy: http://dyzurnet.pl/formularz_pl.html
2. **Polskie Centrum Programu Safer Internet** – www.saferinternet.pl, które tworzą: **Fundacja Dzieci Niczyje** (www.FDN.pl) i **Naukowa Akademicka Sieć Komputerowa** (www.NASK.pl), działają na rzecz bezpiecznego korzystania z nowych technologii i internetu wśród dzieci i młodzieży, kontakt:
 - e-mail: kontakt@saferinternet.pl
 - FDN, tel. 22 616 02 68
 - NASK, tel. 22 380 82 00
3. **Urząd Komunikacji Elektronicznej UKE** – w zakresie numerów usług Premium Rate, blokady usług Premium Rate, kontakt:
 - tel. 801-900-853 lub 22 534-91-74
 - **zapytania e-mail:** cik@uke.gov.pl

Opracowanie i redakcja:

Departament Detalicznego Rynku Telekomunikacyjnego UKE

Marzec 2015 r.